

Ebû İshâk es-Saffâr'ın Haberî Sıfatlara Yaklaşımı

Abdullah Dağ

 <https://orcid.org/0000-0002-0826-6917> | abdullah_dag38@hotmail.com

Yüksek Lisans Öğrencisi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı, Kelam Bilim Dalı, Sivas, Türkiye

Öz

Bu tebliğde 5./11. ve 6./12. yüzyıl Batı Karahanlılar dönemi Hanefî-Mâtürîdî âlimlerinden biri olan Ebû İshâk es-Saffâr'ın kelâm tarihinde önemli görüş ayrılıkları bulunan haberî sıfatlar konusuna yaklaşımı ele alınmaktadır. Hanefî-Mâtürîdî geleneğin önemli bir temsilcisi olan Saffâr'ın haberî sıfatlar konusuna yaklaşımını, bu konuda ortaya koyduğu özgün örnekleri ve muarızlarına karşı itirazlarını kendi eserlerinden doğru olarak belirlemek, değerlendirmek ve sistematik olarak günümüze aktarmak bu çalışmanın amacını teşkil etmektedir. Saffâr'ın haberî sıfatlar konusuna yaklaşımının tespit ve değerlendirilmesi, Hanefî-Mâtürîdî kelâm anlayışının daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayacaktır. Araştırmada kişi odaklı bir çalışma olması sebebiyle, “şahıs üzerinde derinleşme” yöntemi kullanılmıştır. Araştırma neticesi elde edilen sonuçlar tasvirî olarak objektif bir şekilde kaleme alınmıştır. Çalışma neticesinde Saffâr'ın haberî sıfatların teşbih ve teccim düşüncesine götürecek şekilde anlaşılmasına karşı çıktığı tespit edilmiştir. Saffâr, bu sıfatlara te'vil edilmeksizin keyfiyetsiz bir şekilde inanılması gerektiğini benimseyen selef-ini sâlihîn âlimlerinin tutumunu yanlış bulmamakla beraber sıfatlar üzerinden hataya düşülmesini önlemek adına bu sıfatların Kur'an'ın bütünlüğüne ve dil kurallarına bağlı kalınarak te'vil edilmesini savunmaktadır. Buna karşın o, ortaya konulan yorumun, mutlak doğru olarak iddia edilmemesi gerektiğini düşünmektedir. Bu düşüncesini, naklî-aklî birçok delille ve semantik yönetime dayalı örneklerle temellendirmektedir.

Anahtar Kelimeler

Kelâm, Mâtürîdîlik, Hanefî-Matürîdîlik, Ebû İshâk Zâhid es-Saffâr, Haberî Sıfatlar, Te'vil.

Etik Beyan	Bu çalışma, 1. Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan “Ebû İshâk es-Saffâr'ın Haberî Sıfatlara Yaklaşımı” adlı tebliğin özetidir.
Türü	Bildiri Özeti
Geliş Tarihi	19.08.2021
Kabul Tarihi	22.08.2021
Yayın Tarihi	29.08.2021
Kategori	Sanat ve Beşeri Bilimler, Dini Araştırmalar, İlahiyat
Araştırma Alanı	Bildiriler, Kelâm
Sempozyum	:
Adı	1. Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/30
Yer ve Tarih	Çevrim İçi - 28-29 Ağustos 2021
Sponsor	Oku Okut Derneği
Bildiri Oturum Bilgisi	4. Oturum - 28 Ağustos 2021 Cumartesi 18:00 - 20:00
Telif Hakkı	© 2021 Abdullah Dağ. Yazar telif hakkını elinde tutarak yayımcıya uygun lisans ile yayım izni vermiştir.
Lisans	
Yayımcı	Oku Okut Yayınları
Kaynak Gösterimi	Dağ, Abdullah. “Ebû İshâk es-Saffâr'ın Haberî Sıfatlara Yaklaşımı”. 1. <i>Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu: Bildiri Özetleri Kitabı</i> . ed. Abdullah Demir. 85-88. Ankara: Oku Okut Yayınları, 2021. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.8

Abû İshâq al-Şaffâr's Approach to the Informative (Khabarî) Attributes of God

Abdullah Dağ

 <https://orcid.org/0000-0002-0826-6917> | abdullah_dag38@hotmail.com

Master's Student, Sivas Cumhuriyet University, Graduate School of Social Sciences,
Department of Basic Islamic Sciences, Department of Kalâm, Sivas, Turkey

Abstract

This paper discusses the approach of Abû İshâq al-Şaffâr, one of the Hanafî-Mâturîdite scholars of the Western Karakhanids period in the 5th/11th, and 6th/12th century, to the informative (khabarî) attributes of God, an issue characterized by disagreements in the history of kalâm. This study aims to determine, evaluate, and systematically transfer the approach of al-Şaffâr, who is an important representative of the Hanafî-Mâturîdite tradition, to the issue of khabari attributes, along with the original examples he put forward, and his objections to his opponents in his own works. The identification, and evaluation of al-Şaffâr's approach to the subject of khabari attributes could contribute to a better understanding of the Hanafî-Mâturîdite theology. Since this research focuses on a single scholarly figure, it used the method of "elaboration". The results of the study were written in an objective, and descriptive way. A major finding of the study was that al-Şaffâr opposes the understanding of khabar, which leads to the idea of simile, and reification. Although al-Şaffâr does not find wrong the attitude of the scholars of al-salaf al-şâliḥ, who thought that these attributes should be considered in an arbitrary way without being interpreted, he advocates that these attributes should be interpreted by adhering to the integrity of the Qur'ân, and the linguistic rules to avoid mistakes about the attributes. He also thinks that the interpretations put forward should not be claimed as absolute truth. He justifies this thought with many revelation-based, and rational evidence, and examples based on semantic methods.

Keywords

Kalâm, Mâturîdism, Hanafî-Mâturîdism, Abû İshâq Zahid al-Şaffâr, Informative Attributes of God, Khabari Attributes, Interpretation.

Ethical Statement	This paper is a summary of the study titled "Abû İshâq al-Şaffâr's Approach to the Informative (Khabarî) Attributes of God" presented at the 1st Turkish Symposium of Social Science.
Type	Conference Proceeding
Received	2021-08-19
Accepted	2021-08-22
Published	2021-08-29
Category	Art & Humanities, Religion & Theology
Research Area	Symposium Proceeding, Kalâm
Conference	:
Title	The 1st Turkish Symposium of Social Sciences

Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/30
Location & Date	Online - August 28-29, 2021
Sponsor	Oku Okut Association
Proceeding Session	Session 4 - August 28, 2021, Saturday 18:00 - 20:00
Copyright	© 2021 Abdullah Dağ. The author retains the copyright and provides the publisher with a proper license to publish.
License	
Publisher	Oku Okut Press
Citation	Dağ, Abdullah. "Abū Ishāq al-Ṣaffār's Approach to the Informative (Khabarī) Attributes of God". The 1st Turkish Symposium of Social Sciences: The Book of Abstracts. <i>ed. Abdullah Demir</i> . 85-88. Ankara: Oku Okut Press, 2021. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.8